

„Edinost“

zbuja enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasti itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaste sprejema upravništvo. Naročnino in oglaste je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Tu doktrinarizem, tu — življenje!

I.

Pojm «doktrina» pomenja nauk, znanost; o doktrinarizmu pa govorimo — da povemo po domače —, če se kdo trmasto drži kakega »nauka«, kake poti, kake sméri, ne mené se za to, da mu vse življenje, gibanje, vrvenje in snovanje okoli njega pravi, da ta nauki pravi, da se torej moti, da to, kar hoče, ni pravo, ker je v nasprotju z obstoječimi razmerami, in ker ni v soglasju z realnim življenjem, da je torej pot, po kateri hodi, zgrešena, zbok česar je to, kar hoče, jednostavno nedosežno oziroma nevdržljivo. Doktrinar hoče, da velja njegova in da se pred njegovimi nazori umika vse: človeški razum, zdrava logika in zakon narave sam!

Od tudi prihaja, da govorimo radi o doktrinarstvu naših nemških liberalcev, ker isti hočejo in hočejo, da avstrijska država mora biti urejena in vladana le z ozirom na njihove nazore, zahteve, želje in koristi, in brez vsacega ozira na postanek te države, ne razmere in duh, ki vladajo v njej; brez vsacega ozira na nje življenske koristi in na pogoje nje obstanka in nje uspešnega razvoja v bodočnosti...! Nemci hočejo, da naša država imej vsaj na zunaj nemški značaj, da si ni bila v resnici nemška niti tedaj, ko so nje narodi še dremali spanje narodne nezvesti, kamo-li da bi bila sedaj, ko so se ti narodi vzdramili, ko zahtevajo svoj primeren delež na oblasti in moči v državi in ko se zavedajo, da so oni — velika večina v državi!!

Vse sedanje življenje v državi, vse vrvenje, gibanje in snovanje ter vsi ljuti boji, ki se bijejo in ki pretresajo državo, pričajo, da naša država ni nemška — nemški liberalci in centralisti pa stoje notri med tem življenjem in vrvenjem, a se ne menijo za to, kar se godi okoli njih in bijejo trmast boj proti realnemu življenju in — tlačijo državo v nemško uniformo!

Vrhnji reprezentant tega doktrinarstva pa je avstrijski vladni zistem; in v birokraciji, ki služi temu sistemu, so njega batalijoni. Priča temu je vse novinstvo, ki je pristopno tej birokraciji. Vzemi le v roke kateri-koli takih listov, gori od »Wiener Abendpost« — ki direktno iz ministrskih hotelov zajema to nemško doktrino — pa doli do, recimo, kake — »Triester Zeitung«, in hitro se uveriš, da se vsi lové, jedni bolj odkrito, drugi bolj po-

tajeno, za fikcijo nemškega značaja v nemški Avstriji!

Neki aristokrat češkega pokolenja in nemškega mišljenja — ime mu je grof Rudolf Czernin — je nedavno temu čutil potrebo, da se tudi on uvrsti med tiste mnogostevilne zdravnike, ki se vrte in — packajo okoli našega bolnika, ki trpi in boleha za boleznijo narodnega vprašanja v Avstriji. Mož je spisal brošuro, v katero je položil svoje nazore o več in manji vrednosti posamičnih narodnosti v Avstriji, oziroma o pravu teh poslednjih do jednakopravnosti in je srečno došel do zaključka, da so le Nemci, rekli bi, polnovredni narod v naši državi in da je torej zahteva družih plemen po popolni enakopravnosti jednostavno absurda, ter neizvedljiva in nezdružljiva s pogoji za obstanek, jedinstvenost in bodočnost države!

Moža bi lahko zavrnili čisto na kratko. Rekli bi mu, da njegovi dokazi ne dokazujejo ničesar, ker to, kar govori on, so že govorili drugi pred njim in morda tudi veliko pametnejši nego je on; da so to, kar zahteva on, poskusili že mnogi drugi, a ni šlo in so pogoreli temeljito...! Izključno nemška uprava, Avstrija v nemški uniformi, to je fantom, fikcija, a pametni ljudje se ne lové za fikcijami, ampak računajo z realnostjo.

Tako bi lahko odgovorili visokorodnemu gospodu grofu; a da hočemo vendar nekoliko deti na rešet njegov nemško-centralistiški — doktrinarizem, v to nas je dovelo dejstvo, da mu je naša »Triester Zeitung« ploskala z obema rokama in se veselila tako, kakor se dete ne more bolj veseliti svoje — zlate pene, kakor da je mož iznašel povsem nov eliksir, ki mora ozdraviti državo od vseh bolečin...!

Za danes hočemo navesti na kratko nekaj doktrinaristih idej češkega grofa z nemškim sreeem in obžudovanja vredno ignoranco oziroma na narodno gibanje v Avstriji in veliki pomen istega. Prihodnjič pa hočemo nekoliko odgovoriti.

Pričnimo lorej!

Ker je že v Avstriji najnovejša moda, ki sili tudi take ljudi, ki menijo o sebi, da so strašno pametni — ker je torej moda, da se ljudje zaletajo v odprta vrata, tudi avktor te brošure ni mogel drugače, nego da govori o škodi, ki jo sedanja kriza povzroča državi! Na tem je seveda krivo »pretiravanje narodnega načela«, ki razjeda podlage državi in je tudi stvarno neopravičeno. Grof Czernin meni namreč, da se v Avstriji plemena tako križajo, da se je sploh nekako zbrisal fiziološki

pojmi pripadanja k temu ali onemu plemenu, meni torej nekako, da v Avstriji niti ni moč reči o posamičniku, h kateremu plemenu da pripada prav za prav...! Visokorodni grof se je tako zaril v to doktrinarno zaničanje izrazitih, samostojnih narodnih individualnosti, da se je povsopel do nezmislne, monstrozne trditve, da pravi narodni tip se je ohranil le v oddaljenih alpskih deželah, (seveda nemških), med Italijani južnega Tirola in pa — čujte, ljudje božji in smejajte se aristokratskemu narodoslovcu! — med Italijani v Primorju!! Po tem, kar smo čuli ravnokar, se ne bomo čudili trditvi, da je »pretirani« nacjonalizem v sovražnem nasprotstvu z avstrijstvom. Čuditi pa se moramo, da mož potem, ko je Čehom odrekal narodno individualnost, kar naenkrat govori istim, da le v Avstriji imajo pogoje za sloboden narodni razvoj. Grof Czernin pravi — to je seveda ob sebi umevno pri takem nemškem doktrinarju — da Nemcem veleva že nagon po samoohrani, da se upirajo narčrtom Čehov! Za izgled navaja Prago, kam da dovajajo neomejeno gospodstvo češke večine. Istotako je nemškemu doktrinarju umevno, da mož vidi le »moralno težo nemške inteligence in obrtniške pridnosti« in da molči o fenomenalnem razvoju naroda češkega!

Aristokratski doktrinar niti ne dopušča pojma o jednaki vrednosti narodov in dela razliko med jednakopravnostjo, zajamčeno v zakonih, in jednakovrednostjo. Njemu ni vsejedno, ali kateri jezik govori le 5 milijonov ljudi, ali pa 65, ali je to jezik kmetov in pastirjev, ali pa visoko razvitega naroda, ki je uplival tudi na duševni in jezikovni razvoj sosednjih narodov. Ti momenti da določajo notranjo vrednost kakega jezika. Zadnjo besedo o tem pa prepušča avktor sodbi zgodovine! Vendar ga pa nič ne ženira, da v isti sapi preudicira tej sodbi in izreka svojo apodiktično trditev, da češki in nemški jezik nista »jednakovredna«. Od take trditve pa do zahteve nemškega državnega in posredovalnega jezika je seveda pri takem zagriženem in za vso sedanjost slepem doktrinarju le mal skok. In ne zadošča musedanje faktično stanje, stanje, ob katerem je nemški jezik favorit državne uprave daleč preko faktične potrebe, ampak grof Czernin zahteva, naj se to stanje zakoniti, naj se razobesi nekaj Gesslerjev klobuk, ki bo naznanjal nemškemu narodom, da so ponižani, da so — manje vredni...

Take srednjeveške nazore, tako trnje

spominjal, da bi moral na poti srečati tri zaspane lakajske postave; a on je šel skozi pet, šest sob, a te postave kakor da so se udrle v zemljo. Zapazivši svojo zmoto, je šel nekoliko nazaj, krenil na desno ter se znašel v poltemnem kabinetu, katerega, poprej, gredé k biljardu, ni videl; tu je postal pol minute, potem pa odločno odprl prva vrata, katera je ugledal, ter vstopil v popolnoma temno sobo. Pred njim je bilo videti v vratih razpoko, skozi katero je bilo videti jasno svetlobo; za vrati so se razlegali glasovi plahe mazurke. Tudi tu, kakor v dvorani, so bila okna odprta do kraja in dišalo je od topol, bezga in rož...!

Rjabovič je bil v zadregi... Zdajci je nepričakovano slišal hitre korake in šumenje obleke; ženski, pritajeni glas je šepetal: »Slednjič vendar!« in dve mehki, dišeči, brez dvoma ženski roki sta se ga oklenili okrog vratu; k njegovemu licu se je pritisnilo vroče lice, in zajedno je bilo čuti zvok poljuba. A že je tista, ki ga je poljubila, lahno vzkriknila in, kakor se je zdelo Rjaboviču, od studa odskočila od njega. Tudi on bi bil skoro vzkriknil ter je hitel k jasni razpoki v vratih.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 28. novembra 1900.

Volilno gibanje. Istra. Včeraj so nasprotno volile sekeje Labinj za peto kurijo, v Brkaču in v Ždrenju na Opatljsčini. Glede prvih dveh smo pričakovali takega uspeha, ali ne moremo tajiti, da nas je izid v Ždrenju — čeprav je šlo le za dva volilna moža — nemilo presenetil. Nadalje je včeraj nasprotno volil Pomjan za IV. kurijo. — Včeraj so se izvršile volitve za V. kurijo na Labinjsčini. Tu je izid tako ugoden kolikor smo ga mogli sploh pričakovati. Zlasti sijajna je bila zmaga v Vinesu, kjer smo bili v boju s socialisti in smo zmagali z 275 glasovi proti — 16. Včerajšnja naša zmaga v Lazaretu, tikoma Kopra, je hudo spekla naše nasprotnike, kar je posebno razvidno iz današnjega »Piccola«. Ali tudi mi moramo tožiti gledesekeje Dolina. Taka nemarnost res boli. Res, da ni bilo nevarnosti, ali, ako se od 1323 volilcev V. kurije udeležil 38, je to znamenje nezadostne in žalostno nedostatne politične zrelosti.

Trst. Mešani družbi progressovcev in demokratov je danes nekoliko odleglo. Po vseh oglih so namreč razobešeni plakati, na katerih se dr. Dompieri zahvaljuje na zupanju in izjavlja, da radi razmer ne more vsprejeti kandidature za V. kurijo. Dompierjeva izjava ima par prav pikrih opazek na adresu obeh glasovitelj »kamor«.

Štajersko. Socijalni demokrati pridno izkoriščajo okolnost, da se za V. kurijo borita dva slovenska kandidata ter so zmagali na volitvi volilnih mož v Vitanju, v Vojniku, v Laškem trgu, v Grižah, v Teharjih in v Trbovljah. — Minolo nedeljo je bil volilen shod v Rajhenburgu, na katerem je bil z veliko večino proglašen kandidat za V. kurijo g. Hribar. Hotel je govoriti tudi soc. dem. kandidat Čobal, a je vsled hrupa moral pretrgati svoj govor, ki pa je bil sicer stvaren. — Na shodih v Sevnici in Brezicah sta bili z navdušenjem sprejeti kandidaturi dr. I. Dečka in viteza Berkša. Na oba shoda

PODLISTEK

Poljub.

Ruski spisal A. P. Čehov; preložil Al. Benkovič.)

Sin Rabbekov je poprosil neko suho gospico in dvakrat zaplesal žnjo na okrog. Lo-bitko, polzé po parketu, je priletel k bezgovci gospici ter se vznemel žnjo po dvorani. Prišel se je ples... Rjabovič je stal pri vratih med neplesočimi in gledal. Vse svoje žive dni ni plesal niti jedenkrat, in niti jedenkrat v življenju se mu ni primerilo, da bi objemal dostojno žensko okrog pasa. Neskončno mu je bilo všeč, ko je gospod, vpričo vseh, neznano devyko prijel okrog pasa in nastavlil svojo ramo njeni roki; samega sebe pa si ni mogel misliti v položaju tega moža. Bil je čas, ko je zavidal svoje tovariše za hrabrost in spretnost, in mučil se je v svoji duši; spoznanje, da je plah, upognjen in brezbarven, da ima dolgo telo in rudečo brado, ga je bolelo; a z leti se je navadil tega spoznanja in sedaj, gledaje plesoče in glasno govoreče, jih že ni več zavidal, marveč je bil od tega samo neprijetno dirnjen.

Ko se je pričela četvorka, je mladi von

Rabbek pristopil k tistim, ki niso plesali, ter pozval dva častnika, naj bi igrali biljard. Častnikoma je bilo všeč in odšla sta žnjim iz dvorane. Hoté se vsaj nekoliko udeležiti splošnega vrvenja, se je Rjabovič tiho izgubil za njimi. Iz dvorane so prišli v gostilno sobo, na to do ozkega, steklenega hodnika, odtod pa v sobo, kjer so za divanov skočile tri zaspane lakajske postave, ko so se oni pokazali. Naposled so mladi Rabbek in častniki, prehodišči celo vrsto sob, prišli v malo sobo, kjer je stal biljard. Začela se je igra.

Rjabovič, ki nikdar ni igral družega nego karte, je stal pri biljardu ter malomarno gledal igralce; ti pa so si odpeli suknje, s palicami v rokah hodili okrog, karambолоvali ter vzkrikali njemu nerazumne izraze. Igralci niso pazili nanj, slednjič pa se je jeden njih, dotaknivši se ga s komolcem ali nehoté zadrževši ga s palico, obrnil k njemu ter dejal: »Pardon!« Prva partija še ni bila dovršena, a on se je že dolgočasil, tudi se mu je zdelo, da je tu odveč in da moti... Vleklo ga je nazaj v dvorano; odšel je.

Na poti nazaj mu je bilo doživeti majhen dogodek. Na pol poti je opazil, da ne hodi tam, kjer mu je bilo iti. Dobro se je

Ko se je vrnil v dvorano, mu je sree burno bilo in roke so se mu tako tresle, da jih je naglo skril na hrbtu. Najprej sta ga mučila sram in pa strah, da ve o tem vsa dvorana, da ga je ravnokar objela in poljubila ženska; sključil se je in se nemirno oziral v stran, a uverivši se, da v dvorani čisto mirno plešejo in kramljajo, se je udal novemu, do tega hipa še nikdar v življenju poznane čustvu. Zgodilo se je žnjim nekaj čudnega... Zdelo se mu je, da je njegov vrat, katerega so pred malo časa objemale mehke, dišeče roke, namazan z oljem; na lieu pri levem brku, kamor ga je bila poljubila neznanka, se je tresel rahel, prijeten hlad kakor kapljica metinega olja, in čim bolj je drgnil to mesto, tem močnejše je čutil ta hlad; ves pa je bil, od nog do glave, poln novega, čudnega čustva.

Najrajši bi bil plesal, govoril, hitel v vrt, na glas se smejal... Pozabil je, da je sključen in brezbarven, da ima rudečo brado in »negotovo vnanjost«. (Tako je namreč nekoč neki ženski razgovor, katerega je bil poslušal nehoté, nazval njegovo vnanjost.) Ko je šla mimo njega žena Rabbekova, se jej je

so došli tudi soc. demokrati s Čobalom; isti so se nekako približali narodnemu programu. — Po »Domovini« posnemamo, da sta se dve tretjini od sedaj po vsem Sp. Štajerskem izvoljenih vol. mož izrekli za kandidata Hribarja v V. kuriji.

Deželni zbori sklicani. Kakor poročajo z Dunaja, je priobčila današnja »Wiener Zeitung« najvišji patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori in sicer: dalmatinski 10. decembra, češki in nižjeavstrijski 12. decembra, gornjeavstrijski, solnograški, štajerski, Koroški, bukovinski, moravski, šlezki, tirolski, goriško-gradiščanski, vorarlberški in tržaški 17. decembra, galški 18. in kranjski 19. decembra.

»Wiener Abendpost« meni, da je glavni namen tega sklicanja, da se pravočasno rešijo proračuni ter reši zakon o jednotni dokladi na državno žganjarino. Kakor znano, se imajo dohodki iz te doklade razmerno uporabiti v zboljšanje deželnih financ. Uspeh je seveda odvisen od tega, če vsi deželni zbori vsprejmejo nameravano doklado po 20 stot. od litra alkohola ter da pravočasno rešijo predlogo, tako, da more zakon že s 1. januarjem 1901 stopiti v veljavo. Dohodek te doklade cenijo približno na 19.2 milijonov kron. Ako bi predloženega zakonskega načrta ne odobrili vsi deželni zbori, bi iz tega za državno upravo ne nastala nobena zadrega, pač pa bi se otegnila deželna potrebna sredstva, da bi mogle izvršiti najnujnejše potrebe. Tako meni namreč oficijozus v »Wiener Abendpost«.

Čehi in politični položaj. V dopisu iz Prage v ljubljanskem »Slovenec«, katerega smo omenjali že včeraj, je bilo rečeno, da je bil dr. Stransky zli duh češkega kluba. S tem je hotel menda dopisnik reči, da je ta mož zavajal češki klub v obstrukcijo, v to »ubijanje parlamenta«.

No, te dni je na nekem shodu govoril rojak Stranskega, moravski poslanec dr. Žáček. O tem možu pa že ni možno reči, da bi bil kakov »zli duh« v tistem zmislu, kakor je dr. Stransky zli duh dopisniku »Slovenec«emu. Dr. Žáček pripada zmernejši struji, je bolj staročeške barve, in miren in trezen politik, kar mu priznavajo celo tudi nasprotniki. In ta mož je rekel, da se sedaj nahajamo le v fazi onega velikega boja, ki se bje za notranjo uredbo Avstrije.

Ta boj treba izvajati z vsemi silami, ker tu ne gre samo za obstanek Avstrije, ampak tudi za naš narodni obstanek. Zato se nismo mogli pustiti vsparvati in omamiti po namišljenem gospodarskem napredku, kajti ako bi pred svojim ciljem, pred izpolnitvijo naših narodnih, kulturnih in političnih zahtev, odnehali, bi to ne pomenjalo samo stagnacije, ampak propadanje, čemur bi sledila še večja objestnost nemških hegemonov. Razmere se obrnejo na bolje še le tedaj, ko prisilimo poklicane činitele, da pripoznajo naše pravo.

Zdelo se nam je potrebno navesti te odločne besede. Dr. Žáček gotovo ni načelen pristaš, niti prijatelj obstrukcije. Vendar se je izogibal vsake besede, ki bi mogla zveneti proti eventualni bodoči obstrukciji. Fiat applicatio!

Körberjev proračun. Körberjeva vlada je — ker jej manjka denarja — bri-

nasmejla tako široko in prijazno, da je obstala ter ga pogledala vprašaje.

»Vaš dom mi je silno všeč!...« je rekel, popravljaje si naočnike.

Generalica se je nasmejala ter rekla, da je ta dom doslej last njenega očeta, potem pa vprašala, so-li njega stariši še vedno živi, služili že dolgo, zakaj je tako suh in drugo. Prejemši odgovor, je šla dalje, on pa se je po razgovoru žnjo pričel nasmihati še bolj prijazno, misleč si, da ga obkrožajo najimennitnejši ljudje...

Pri večerji je Rjabovič mehansko jedel vse, kar so mu predložili, pil in, ne slušaje ničesar, si skušal razjasniti nedavni dogodek. Ta dogodek je imel tajinstven in romantičen značaj, a ga ni bilo težko razjasniti. V resnici je neka gospica ali dama nekomu napovedala sestanek v temni sobi, dolgo čakala, in nervozno razburjena imela Rjaboviča za svojega junaka; to je bilo tem podobnejše resnici, ker je Rjabovič, gredé skozi temno sobo, zamišljen obstal, t. j., imel je podoba človeka, ki ravno nekaj pričakuje... Tako si je torej Rjabovič razjasnil dobljeni poljub.

(Pride še.)

sala iz proračuna za leto 1901. več milijonov kron. — Ker pa je praška »Politik« očitala, da se je brisalo najbolj pri čeških zavodih in je to očitno očividno ženiralo vladne kroge, je dobil uradni list v Pragi nalogo, da dokaže, kako da je vlada o brisanju postopala povsem objektivno in brez ozira na narodnost. »Politik« odgovarja sedaj, da ta samohvala nič ne velja. Sosebno oporeka ta list, da se vladni krogi vedno sklicujejo na žalostne posledice češke obstrukcije. Tako naj bi bila tudi češka obstrukcija kriva, da vlada nima denarja. Državna blagajna — pravi praški list — je bila prazna že tedaj, ko je grof Clary nastopil vlado. Pred Claryjem pa ni bilo češke ampak je bila nemška obstrukcija, ki je zakrivila porušenje državnih financ. Nemci so hoteli tako, da so vlade živele le do določenega roka in da so po preteku roka ministri zgubljali pravico do ekzistence. To je bila politika in taktika Nemcev, dočim so Čehi puščali vladi več nego dovolj časa, da bi krenila s krivega pota in so celo omogočali, da so se reševale najnujnejše, na gotove termine vezane državne stvari. To so dejstva! Dejstvo je, da so Nemci začeli z obstrukcijo in da so oni se svojo taktiko in politiko zakrivali žalostne politične in gospodarske odnose, a vlada bi hotela vso krivdo zvaliti le na češki narod! Ta dejstva treba povdarjati vedno onim, ki bi hoteli iz vsega, kar se sedaj godi, kovati kapital proti češkemu narodu!

Krüger v Parizu. Kakor poročajo iz Pariza, sta predsednik Krüger in ministerski predsednik Waldeck-Rousseau menjala včeraj dopolodne obiske. Nadalje sta obiskali Krügerja v njegovem stanovanju predsedništvi municipalnega in generalnega sveta ter ga zagotovili udanosti pariškega prebivalstva. Ta obisk da je bil privatnega značaja in zelo kratek. Kmalu potem se je podal Krüger v mestni dom, da vrne obisk. Krüger se je zahvalil za lepi vsprejem, ki bo Bure navduševal v boju za njih pravično stvar, ter je ponovil, da bo vedno zahteval razsodišče. Na potu tje in nazaj je občinstvo Krügerja živahno pozdravljalo.

Tržaške vesti.

Imenovanje. Predsedništvo primorskega finančnega ravnateljstva je imenovalo finančnega koncipista dr. a. Edvarda Galli-ja davčnim nadzornikom v IX. plačilnem razredu in konceptnega vežbenika davčne administracije, Alojzija Petronio, začasnim finančnim koncipistom.

Altro ehe italijanski značaj! Naši nasprotniki kriče v jednomer veliko laž, da so te naše pokrajine, zlasti pa Trst in Istra, izključnega italijanskega značaja, da tu je Slovan le gost, ki nima zahtevati ničesar, ampak mu je biti le hvaležnim na gostoljubnosti, ki jo uživa. Ali je tudi časov, ko so gospoda v stiski in ko kočejo loviti prebivalce teh pokrajin; v takih stiskah se bjejo sami sebe po zobeh s tem, da pozabljajo na laški značaj dežele. V Škedenju je gosp. Banelli razobešal slovenske plakate, slovenski so govorili njegovi agitatorji z našim ljudstvom in temu ljudstvu je obljubljal laški kandidat, da bo skrbel tudi za slovensko šolstvo! — Nekaj sličnega se godi sedaj tudi po Istri. Tudi tam doli so Italijani sedaj — kakor posnemamo iz »Naše Sloge« — na raznih sestankih govorili ljudstvu — hrvaški. In to ljudstvo so davkoplačevalci, so volileci, torej prebivalci dežele. S tem potrjujejo signori sami, da te dežele niso laške, da tu živi hrvaško-slovensko ljudstvo, da govore torej veliko laž, ko govore o laškem značaju teh pokrajin in potrjujejo ekzistenco našega ljudstva in odrekajo istemu vsako pravo!

Slavno pošto poštenu ravnateljstva na znanje. Prijatelj nam poroča, da je šel dne 26. t. m. okolo 3. ure popoldne na pošto poleg javnega vrta, da bi kupil neko pošto-hranilnično tiskovino. Gospica, ki je bila v službi, je nekaj brskala sem in tja in zdelo se je takoj, da ne more najti, česar je želel naš prijatelj. Potem se je obrnila do navzočega gospoda uradnika, bržkone z vprašanjem, kje da so dotične tiskovine, ali pa morda celo z vprašanjem, da-li sploh so take tiskovine? Kajti baš med poštami uradniki in ne manje uradnicami — te se rade celo odlikujejo v tem pogledu — je nemalo takih gospodov in gospic, ki sploh ne morejo umeti »nesramne« zahteve »par agitatorjev«, padlih sem doli z gorá, da bi taka slavna institucija, kakor je naša pošta, imela druge tiskovine nego v onem sladkem jeziku sladkega si...!

Možno je torej dvojno: ali dotična gospica sploh ni bila poučena o ekzistenci dotičnih slovenskih tiskovin, ali pa jej je bilo neznano njihovo — skrivališče...

Pa bodi kakor hoče, fakt je, da se je obrnila do svojega uradniškega tovariša, ki je dal našemu prijatelju to-le pojasnilo:

Obžaluje, da ne more ustreči njegovi zahtevi, ker so dotične tiskovine — p o d k l j u č e m ! ! Blagovoli naj torej priti čez pol ure!

Ker pa je naš prijatelj trgovskega stanu in mu je drag vsaki trenotek in mu jenedostajalo časa, da bi čez pol ure zopet lovil nekaj, kar je pod ključem, odpovedati se je moral nečemu, do česar ima pravico kakor avstrijski državljani!

Slavno pošto ravnateljstvo bi prosilo najljubnejše, naj blagoizvoli vzeti na znanje tudi ta slučaj, ki mu pojasnjuje, kako nekateri podrejeni mu organi poštevajo želje slovenskega občinstva.

Slavno pošto ravnateljstvo pa bi prosilo ob enem, naj ne čita tega apela našega kakor kakov zlohoten napad od zabavljalnih ljudi, ki zabavljajo v jedini ta namen, da zabavljajo, ampak naj čita blagohotno te vrstice le kakor dobrohotno opozorjenje v ta namen, da izginejo povodi nezadovoljstvu.

V zadoščenje nam je, da naši bratje Hrvatje toli sočutno in pazno slede borbi, ki jo bijemo sedaj v Trstu in Istri, da ohranimo to zemljo svojemu rodu. V zadoščenje nam je, da vsaj od te strani prihaja zaslužen priznanje možem, ki tako neustrašeno stoje v vrstah v vihri sedanjega boja. »Hrvatska Domovina« od minolega ponedeljka prinaša lep članek o tej naši borbi. Čujemo, da ga je priobčil odlični hrvaški pisatelj. Ta članek posnamemo jutri, če mogoče, doslovno. če ne pa v ekscerptu.

Podpirajte domače izdelke! Pišejo nam: Jaz sem te dni po vsem Trstu iskal voščilo (biks) v korist družbi sv. Cirila in Metoda in (žalibog) ga tudi pošteno nisem našel. Na Goriškem je to voščilo povsod v rabi in je zelo hvaljeno, da je zelo dobro ter da vzdržuje usnje mehko.

Naša dolžnost je, da tudi mi v Trstu in okolici zahtevamo edino le voščilo družbe sv. Cirila in Metoda in zahtevamo v vseh prodajalnicah. Na ta način bo imela prekornostna družba dobička, katerega krvavo potrebuje, a mi nobene škode.

Upam, da bodo vsi Slovenci in Slovenke uvaževali ta moj glas.

Na delu ponesrečil. Včeraj predpoludne je ponesrečil o nakladanju nekega parnika 38-letni Jakob Delapepe. Padel je s parnika na pomol in od tam v morje. O padcu si je razbil črepinjo. Spravili so ga v bolnišnico.

Pazite na orožje! 24-letna hišinja Ana Poklač je včeraj čistila neki revolver, ni pa vedela, da je isti nabit. Revolver se je sprolin je zadel nesrečnico v levo nogo ter jo težko ranil. Ano Poklač so spravili v bolnišnico.

Aretiranje. Včeraj so v slobodni luki aretirali radi tatvine: 28-letnega Ivana Bajca iz ulice Ponziana št. 28 in 31-letnega Alojzija Petrasa iz ulice Torrente št. 34.

Polie. ofic. Titz je sinoči v neki krčmi blizu pokopališča pri sv. Ani aretiral 26-letnega, iz Trsta izgnanega Josipa Batiča, ki je pred nekoliko časa nekemu Karolu Juriševiču ukradel vrednostnih predmetov za 550 kron; istodobno je aretiral isti uradnik tudi izgnanega Petra Bettia, ki je o aretiranju Batiča hujskal pivee proti redarjem. Oba so spravili v ulico Tigor.

Z naših sodišč. Na tukajšnjem deželnem sodišču so bili včeraj obsojeni: 34-letna služkinja Marija Havač, ker je septembra meseca t. l. ukradla svojemu gospodarju obleke, po § 171 in 176 kaz. zakona v 6 mesecev težke ječe; Rudolf Bune in Agrizzi Fačin iz Škrbinja, ki sta bila obdolžena, da sta se dne 29. oktobra utepla v neko stanovanje v ulici Senole israelitične št. 3, da bi izvršila tatvino, sta bila oproščena.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7.6, ob 2. uri popoldne 13.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.6. Danes plima ob 2.35 predp. in ob 11.50 — pop.; oseka ob 8.29 predpoludne in ob 7.44 popoldne.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 29. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Poste nuove 10, Maleanton 2 in v ulici del Pesce 5, oprema v zalogi, tehtnice

in hišna oprava; v ulici Caserma 2, tiskarski stroji; v Barkovljah 67; hišna oprava; v ul. dell' Olmo 14, hišna oprava; v ulici S. S. Martiri 17, vrtele in razgledalo; v ul. Acquadotto 9, hišna oprava.

»Čevljar baron«. »Slovansko pevsko društvo« v Trstu vabi na opereto »Čevljar baron«, ki jo priredi v nedeljo dne 2. decembra v stekleni dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Pred opereto bo društvo pelo Fürsterjev možki zbor »Domovini« in Volaričev mešani zbor s tenor-solo »Slovenski svet« ter bo sviral vojaški orkester. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Vstopnina za osebo 1 krono. — Sedeži v prvih štirih vrstah po 1 krono, v drugih vrstah 40 stot.

Polovica čistega dobička je namenjena »Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda« v Trstu.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR

»Slovanskega pevskega društva«.

Pevsko društvo »Vesela« v Škedenju priredi v nedeljo dne 2. decembra v dvorani Sancin-Čemot šaljivo zabavo s sodelovanjem dobroznanih hrvaških umetnikov gospoda in gospe Gavrilovič ter blagohotno nastopi tudi tamburaški zbor in Škedenja. Začetek ob 4. uri zvečer. Vstopnina za osebo 25 nvč., sedeži 10 nvč. otroci 15 nvč. K obilni udeležbi uljudno vabi

O d b o r.

»Slovanska čitalnica v Trstu« vabi na šaljivo zabavo katero priredi v soboto dne 1. decembra z blagohotnim sodelovanjem slavnostnih soprogov Gavrilovič. — Pri tej veseli zabavi se bo predstavljalo šaljive gledališčne komade ter razne kuplete, katero bo spremljal na glasovirju iz blagohotnosti gosp. Srečko Bartelj. »Slovansko pevsko društvo« bo iz prijaznosti sodelovalo s petjem. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 1 K za osebo, sedeži prve 3 vrste 60 stot.; II. vrste 30 stot.

Slavno občinstvo je naprošeno, da se te zadnje predstave udeleži v ogromnem številu, ter da se dostojno poslovimo od našega umetnika.

O d b o r.

Veteranskemu podpornemu društvu pod pokroviteljstvom njeg. ces. in kralj. visokosti nadvojvode Frana Ferdinanda d' Este so došla nastopna darila: Josip vitez Peichl 20 kron, Josip Wostry, kapitan linijske ladje 5 K, Julij Wenzl 30 K, njeg. ekscelenca Ivan pl. Kindinger 20 K, njeg. eksc. Albt. grof Nostik, c. in kr. F. M. Lt. 50 K, Josip vitez pl. Jany 20 K, Bomaju Eduljee Cassmath 50 K. Skupno 195 K. Nadaljnji darovi za leto 1900 se sprejemajo najhvaležneje v društveni pisarni, Via del Tintore št. 5, I. n.

Vesti iz ostale Primorske.

× Radosten dan sijajne zmage. Iz Pobegov nam pišejo dne 27. t. m.: Vesel dan! Pred vratni Kopra, to trdnjavo lahonske klike istrske, izvajali smo danes sijajno zmago!

Ko smo dospeli zjutraj na volišče, že so bili tam signori iz Kopra. Mi smo gledali, a kamor smo se ozrli, smo videli le svoje. Bili smo takoj uverjeni, da bo zmaga naša. Signori so bili poparjeni. Kočije so letale tje in sem. Prihajali so tudi voliei. Vse naše! Italijanskih volileev sploh ni bilo. Okoli najdajste ure je pripeljal neki koperski agitator tri italijanske volilee. On je šel naprej, kakor kakov »frajtar«, siromaki pa za njim. Naši so se posmehovali, a ne siromakom, ki so bili prisiljeni tako storiti, ampak smejali so se onemu, ki je stopal naprej, kakor kakov »frajtar«. Že blizo poldne se je pripeljal v kočiji okrajni veterinar Zamarin iz Kopra. Šel je, da bi glasoval. Naši člani komisije so takoj protestirali, češ, da ta mož nima volilne pravice v Kopra. Temu je pritrdil tudi vladni komisar, a kljub temu so ga pustili voliti. Tako je bilo tudi z nekim Smijanom. Kako je prišel v listo, to vejo le na muničipiju v Kopru! Naših volileev je bilo izpuščenih dobra polovica. Celó župnik v Lazaretu ni bil v listah! Naši so stiskali pesti vidé, kako se je delalo o sestavljanju liste. Konečno, ko je bilo poludne so šli naši in zahtevali, da se ima volilno dvorano zapreti, ker o poludne imajo biti volitve zaključene in smejo glasovati samo še oni, ki so v volilni dvorani navzoči. Temu je bilo tudi ugodjeno in takoj proglašen izid. Naših glasov je bilo oddanih 103, nasprotnih

80. Od kje so spravili Italijani 80 glasov, to vedo tudi oni sami. Vsekako so Italijani glasovali po 3, 4-krat in tudi več. Navdušenje, ki je nastalo, ko je bil proglašen izid volitve, se ne da popisati. Najprvo je zaklical A. Sosič, godec iz Cezarjev: živijo in živio! klicev ni bilo ne konec ne kraja. Iz Bertokov doli je prišla volilec nasproti godba z narodno trobojnico na čelu. Pevci pa so peli narodne pesmi, a, da pokažejo signorom, ki so stali poparjeni tam v kotu, da znajo več nego oni, ki ne znajo družega, nego svojo italijansko, zapeli so tudi jedno italijansko pesem. Potem smo šli, trobojnica se je vila naprej, ponosno je vihrala v zraku, a godba je svirala »Naprej«. Za godbo pa je stopala nepregledna množica. Vsem so utripala srca narodnega ponosa; veselje je bilo čitati vsem na obrazu.

Naj znajo Koperčani, da smo tukaj, da se ne damo več voditi za nos od Koperske signotije! Stopali smo, kakor v triumfalnem sprevodu. Najprvo smo šli čez Brtoke, tam sta se pridružili še godbi iz Cezarjev in Pobegov. Bil je to pomemben dan! Zmaga v Lazaretu nam je donesla veliko zadoščenje. Zmagali smo v peti kuriji, a zmagali hočemo tudi — jutri, ker to pot ne bodo volili tudi Koperčani, kakor zadnjič.

Sicer pa dobite natančnejše poročilo jutri iz druge roke. Za danes sem napisal v naglici to poročilo, da zmaga v Lazaretu navduši tudi naše po drugih krajih, da se s tem več vemo vržejo v volilno borbo.

Pridodajem še, da so bili izvoljeni nastopni volilni možje: Josip Vatovec iz Cezarjev, Josip Bordon iz Pobegov, Ivan Tedesko iz Pobegov, Ivan Vatovec iz Cezarjev in Nazarij Pečarič iz Pobegov.

Vesti iz Kranjske.

* Občina Št. Rupert razdeljena. Dež. vlada za Kranjsko je iz šent-ruperske občine izločila vasi: Pijavica, Gornje in Spodnje Mladatiče ter Polje. Vsled tega je razpustila obč. zastop v Št. Rupertu in razpisala nove obč. volitve. Začasni občinski posli so izročeni zupanu I. Brearju, grofu Barbotu in Franu Zupančiču iz Rakovnika.

* Slov. trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Minolo nedeljo se je vršil ustanovni shod slov. trg. društva »Merkur« v Ljubljani. Društvo bo izdajalo svoj časopis imelo bo svojo knjižnico ter bo vršilo tudi posredovanje služb. Društvo bo delovalo tudi za ustanovitev trgovske šole ter bo z učnimi tečajni skrbelo za izobrazbo svojih členov, imelo bo zbirko uzorov, prirejalo bo strokovne izlete in ogleda raznih podjetij, posredovalnica za službe bo brezplačna ter bo dajalo svojim članom tudi podpore v brezposelnem času. Doslej je društvu pristopilo 140 členov v Ljubljani in 40 zunanjih. Pripravljali odbor je bil soglasno izvoljen za začasni odbor. Načelnik društva je g. Krsnik. Društvo bo delovalo na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem.

* Umrli je v Ljubljani 64-letna gospa Elizabete Szillich, roj. Murnik, sestra g. ces. svet. Iv. Murnika.

* Osebna vest. Dr. Demeter Bleiwei-Trsteniški, ki deluje v svrhu proučevanja interne medicine že tri leta na medicinski kliniki profesorja Krausa v Gradcu, je absolviriral pred izpraševalno komisijo c. kr. namestništva v Gradcu fizikalni izpit.

* Javno predavanje o »neurasteniji« (bolezni na živcih) je imel dne 26. t. m. zvečer v »Nar. domu« v Ljubljani g. dr. Ivan Jan. Govornik je pripovedoval, kako je sam trpel na imenovani bolezni in kako je potem uporabljal planinsko naravo na Pokluki v svoje ozdravljenje, in sicer s popolnim uspehom. Gosp. dr. Jan namerja, kakor smo že poročali, zasnovati zdravilišni zavod za neurastenike na Homu v gorjanski občini in na planini Pokluki, kjer bo uporabljal svoje izkušnje. Prijavilo se je že precej bolnikov, nekaj celo iz Češke, ki se hočejo zdraviti pod njegovim vodstvom. Rokjaki in rojakinje, ki trp. na neurasteniji, opozarjamo na ta bodoči zavod.

Štajerske vesti.

— Konkurs Pandolfi. Pred nekoliko leti je italijanski marki Pandolfi »kupil« prejšnje Plešivčnikovo posestvo na gori sv. Urše pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem. Marki Pandolfi se je takrat zanašal na bogato nevesto. Ker se je stvar razbila,

je padel globlje in globlje v dolgove in dne 26. t. m. je bila v njegovem konkurzu zadnja razprava. Priglasila sta se 102 upnika s terjatvami nad 1 milijon kron. Vseh dolgov pa je dvakrat toliko. S posestev markija na Štajerskem nimajo upniki pričakovati niti novčiča. Upniki so »sklenili« zahtevati proti Pandolfiju kazensko preiskavo zaradi zagrešene krivde. Pandolfi se nahaja sedaj v Berlinu.

— Prešernov večer priredi dne 2. decembra slov. pevsko društvo »Vranska vila« na Vranskem. Istotako — tak večer — priredi po nastopu »Miklavža« dne 5. decembra t. l. čitalnica v Konjicah.

— Spomini na celjske demonstracije povodom obiska čeških visokosolcev se še vedno obujajo. Dne 2. t. m. se je najvišje, kakor kasacijsko sodišče bavilo s stvarjo g. Janeza Bovhe. Ta je bil v oni žalostno prosluli noči 9. avgusta 1899. od celjskih Nemcev tolovajski napaden in je v silobranu rabil revolver, o čemer je jednega napadalec ranil. Na razpravi dne 16. nov. l. l. je bil g. Bovha od okrožnega sodišča v Celju popolnoma oproščen, ker je isto priznalo, da je streljal v opravičenem silobranu. Zoper to sodbo je ušlo drž. pravdnitvo pritožbo ničnosti, a najvišje kakor kasacijsko sodišče je z razsodbo od dne 2. nov. t. l. zavrnilo pritožbo kakor neutemeljeno v vsakem oziru.

— Akad. teh. društvo »Triglav« v Gradcu priredi 1. decembra t. l. v dvoranah »zum wilden Mann« v spomin stoletnice Prešernovega rojstva »Prešernov večer«. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. Slavnostni govor (govori cand. iur. Dolfe Meh). 3. Jenko: »Strunam«, poje možki zbor. 4. Brož: »Uspomena na Bledsko jezero«, udarja tamb. zbor bratskega društva »Sloboda«. 5. Vilhar: »Mornar«, bariton-samospev, poje cand. iur. Nikša pl. Ghetaldi, spremlja ga na glasovirju cand. med. I. Ipavice. 6. Vogrič: »Bogumilovo slovo« iz operete »Jamska Ivanka«, udarja tamb. zbor. 7. Hajdrih: »Luna sije«, poje možki zbor. — Začetek ob 8. uri. — Slovanski gostje se uljudno vabijo.

Književnost in umetnost.

Tri drame. Josip Selak. Tri drame: Otac i kći, Šumski radnici, Bogataši. Cijena 2 krome 50 st. Zagreb. Tisak Dioničke tiskare 1900. (Zvršetak.)

Šumski radnici, drama v štirih dejanjih.

Ta drama se more predstavljati, a treba je na plakatih opozoriti, da se dejanje vrši najmanje pred 50 leti. Jezik je — to sem prej pozabil povedati — čist in gladek, dihalog živahen, in v drami je mnogo gibanja in dejanja. Življenje delavcev v gozdu, ogljarjev, drvarjev in voznikov v šumah Slavonije je dobro prikazano. Tudi »moderna« vprašanja, socializma, se je pisatelj večje dotaknil. Slednjič treba opomniti, da je drama od važnosti tudi zato, ker predstavlja prizore, radostne in žalostne, iz narodnega življenja.

Ponavljam: drama se more predstavljati in imela bo efekta, ako se že na lepakih naznani, da se dejanja vrši pred najmanje 50 leti, ali — še bolje — koncem prošlega stoletja. Morda bi trebalo v tem slučaju kaj spremeniti; no, to more pisatelj ali pa igravec storiti v nekoliko urah.

Bogataši, drama v petih dejanjih.

Ta drama je, po mojem mnenju, najboljša v zbirki. Kar smo rekli o jeziku, dijalogu, gibanju in delovanju v »Šumskih radnikih«, moramo priznati tudi »Bogatašem«. Temu je pristaviti, da je v zadnji drami tudi vedrega in jedrnatega humorja ter zdrave in prave satire. V tej drami imajo slušatelji prilike: da spoštujejo poštenjaka, da hvalijo značajnika, da se smejejo neumnosti, da obžalujejo bedaka, da obsovažajo lopova itd. Gospica Jelka je tako predstavljena, da sem se zaljubil vanjo, da si je nisem videl ni na odru, in da bi se takoj oženil žnjo, da si sem dosedaj ostal suhoparen samec. Mademoiselle Mignon »elle parle« tako fino nemški in pa »superbe« francoski ter kopnati tako interesantno za uniformami in plemiškimi titulaturami, da bi jo takoj poljubil, ugriznil jej v nežno 16-letno bradico... s posebno eleganco... do krvi.

Da, drama je dobra in lepa. Le o enem prizoru bi želel, da izgine brez sledi! To je 2. prizor IV. dejanja, kjer gospa Garavička, mati Jelke in Mignone, govori in razpravlja z baronom Winkleckom o nekem grehu, ki se ne imenuje ne simpatija ne

platonška ljubav, a vse to pred Jelko... ki je z Baričem skrita za grmovjem.... Ne ne, uzorna hčerka ne sme vedeti in ne izvedeti o svoji materi takih stvari... Sicer sploh ne treba, da gospa Garavička pade tako nizko in globoko in to s takim lopovom, kakoršen je baron Winkleck! Dosti je, da mu izkaže simpatije in čisto-platonsko naklonjenost (ker se v svoji ženski hladnosti klanja vsemu, kar se imenuje aristokratsko); v tem slučaju se more, o pravem času, zopet umakniti ter — spoznavši greh in blato — zopet ljubiti svojega moža z ono ljubeznijo, katere je vreden in kateremu je ona dolžna.

Dr. T.

Proslava Prešerna. »Ljubljanskega Zvona« 12. št., ki bo, kakor smo že večeraj poročali, posvečena izključno 100-letnici rojstva dr. Prešerna, bo obsežala — kakor poroča »Narod« — sledečo velezanimivo vsebino: Dvorni svetnik in vseučilišni profesor dr. Gregor Krek objavlja še nenatisnjeno Prešernovo pesem, vseučilišni profesor v Varšavi Vladimir Francev pa še nenatisnjeno Prešernov epigram; vseučilišni profesor v Moskvi Fedor E. Korš je objavil članek »Nekaj o tekstu Prešernovih pesmi«, vseučilišni profesor v Zagrebu dr. Milivoj Šrepel essay »Prešernov vpliv na Stanka Vraza«, skriptor L. Pintar razpravo »Prešeren v pismih sodobnikov«, dr. Ivan Žmave študijo »Socialni problemi v Prešernu«, profesor drž. gimnazije v Belemgradu Andra Gavrilović članek »Prešeren u Srbu«, dr. Fr. Vidic »Prešeren med Nemci«, Alfred Jensen »Prešeren med Švedci«, profesor dr. Fran Ilešič »Prešeren in kritika«, profesor Fran Levce »Prešernova slika« in dr. Za leposlovni del so prispevali: A. Askerc, Doksov, E. Gangl, Fr. Govekar, J. Kostanjevec, Fr. Meško, Rad. Murnik, dr. Fr. Zbašnjik in Oton Zupančič. Izvirne ilustracije po originalih Kurza pl. Goldensteina (pesnikov portret), Matevža Langusa (pesnikov portret), Iv. Vavpotiča in Ivane Kobilea ter več fotografij. Ta krasna številka letošnjega »Zvona« se bo razprodajala tudi v posamičnih izvodih. Naročila vsprejema gospod Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani. Cena izvoda K 2.40, po pošti 12 st. več. Naj nikdo ne zamudi te krasne prilike v nabavo speminskega »Prešernovega albuma«.

Brzljavna poročila.

Volitve volilnih mož.

PAZIN 28. (P.) Fontane niso še volile, niti še ni določen dan.

KOPER 28. (P.) Kljub odločnemu protestu naših so v Pobegih na volitvah za IV. kurijo dovolili Koperskim meščanom voliti. Na vozovih so dovažali svoje fakine. Polovica naših izpuščena. Seveda, da so volili tudi vsi fakini. Seveda uložimo protest.

ŠAPLJANE 28. (P.) Krstič prišel danes agitirat v Jelšane, ali je moral sè svojimi bežati in peš cepljati v Matulje.

PODGRAD 28. (P.) Sekeja Podgrad, došlih 172 volilec je danes enoglasno volilo za našo stranko.

Iz italijanske vlade.

RIM 27. (K. B.) Poslanec Danieli je imenovan drugim državnim tajnikom v finančnem ministerstvu.

Prihodnji konsistorij.

RIM 27. (K. B.) Konsistorij, v katerem papež prekonizira (bo imenoval) škofo in določi kardinale, ki imajo zapreti vsa sveta vrata, se bo vršil dne 17. decembra.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 28. (K. B.) V dobi po odstopu Woseley-a od vrhovnega poveljstva koncem t. m. in do povratka lorda Roberta se izroči vrhovno poveljstvo Evelynu Woodu.

LONDON 27. (K. B.) Brzljavka lorda Roberta iz Johannesburga od večerajšnjega dne poroča o malovažnih bitkah v slobodni državi Oranje ter o prodiranju generala Clemensa proti Bietfonteinu, kjer se je general Clemens s 800—1000 možmi postavil v bran. Buri so imeli s seboj 12-funtne in neki drug top. Angleži so Bure do cela razpršili.

Zjedinjene države in Turčija.

CARIGRAD 26. (K. B.) Razmere med Zjedinenimi državami in Turško niso najbolje. Več vprašanj med obema državama je nerešenih. Praviijo, da misli ameriškano poslanstvo zopet zahtevati odškodnino za škodo iz armenskih nemirov ter pritiskati na to, da se konzulu v Charpudu podeli »exequatur«. Kakor je videti, so Zjedinjene države v to svrhu poslale oklopnico v Smirno.

Ustaja na Kitajskem.

BEROLIN 27. (K. B.) Glasom poročila grofa Walderseeja je kolona Yorkova dne 19. t. m. prispela v Kalgan ter se je dne 23. vrnila. Podpolkovnik Arnstätt je z malim oddelkom vodil iz Tientsina kaznovavno ekspedicijo v Vut čing-hsien in Nan-tsai-tsum, 55 oziroma 40 kilometrov od Tientsina proti severozapadu. Prvi bataljon 2. pešpolka koraka iz Šan-hai-kuana naravnost v Peking.

LONDON 28. (K. B.) »Daily Mail« javlja iz Shanghai: 30 francoskih vojakov je iz maščevanja napadlo nekoliko Angležev ter izzivalo mestno redarstvo. Tudi civilne osebe so napali ter ranili več oseb z bajoneti. Več vojakov je aretiranih. Uveli so vojaško preiskavo. — »Times« javljajo iz Shanghai, da se je zaukazalo francoskim in angleškim četam, da ne smejo zapustiti svojih bivališč, dokler se obe stranki ne pogodita glede modus vivendi.

Trgovina in promet.

Denarni trg.

Na dunajskem javnem trgu so znašali predvečeraj stavki za bančne akcepte prve vrste 4 $\frac{3}{8}$ %; v Berlinu je padel zasebni diskont na 4%. Podaljševalni stavki o priiliki ultima so znašali pri bankah 4 $\frac{9}{8}$ %, v Kulisi 5 $\frac{5}{8}$ %. V Berlinu je bil denar za ultimo cenejši; zahtevalo se je 4 $\frac{1}{8}$ %. — In kaso glavnega zavoda avstro-ogerske banke na Dunaju je znašal 5-5 milijonov kron; vlog je bilo neznatno malo.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 27. Pšenica za oktober K. — do — Pšenica za april 1901 K. 7.43 do 7.44 K. Rž za oktober K. 7.60 do 7.62 Rž za april K. 7.15 do 7.17 Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 5.55 do 5.56 Kuruza za september — do — Kuruza za oktober — do — Kuruza za maj 1901 K. 5.01 do 5.02

Pšenica: po n u d b e dobre, povpraševanje omejeno, mirno. Prodaja 14.000 m. st. Vreme: oblačno.

Hamburg 27. Trg za kavo. Santos good average za december 34-50, za mare 35.75 za maj 36.25 za september 37.— Denar.

Havre 27. Santos good average za november po 50 kg. Fres. 42.—, za mare po 50 kg Fres. 42.25

Dunajska borza dne 27. novembra.

	danes	večraj
Državni dolg v papirju	98.05	98.05
" " v srebru	97.65	97.65
Avstrijska renta v zlatu	115.70	115.70
" " kronah 4%	98.20	98.20
Kreditne akcije	663.—	657.75
London 10 Lsr.	240.55	240.47 $\frac{1}{2}$
20 mark	23.53	23.53
Napoleoni	19.18	19.18
100 italijanskih lir	90.85	90.70
Cikiai	11.34	11.36

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od oooooo do oooooo

Viljema Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese sredo.

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.
 Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privescem. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno punčir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvijem.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont vred pošilja le za **2 gl. 95 nč.** s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupce nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupce vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Najhitrejša razprodaja

350 komadov za gl. 1.80

1 krasna pozlačena ura z lepo veržico s 3 letnim jamstvom; 1 krasen jantarjev ustnik za cigarete; 1 krasen prstan z imit. žlahtnim kamenom; 6 komadov najfinejših žepnih rut; 1 garnit. manšetnih in naprsnih gumbov iz double-zlata, vsi s patent. zaponko; 1 lepo dišeča toaletna žajfa; 1 najfin. žepni nož; 1 najfin. novčarka od usnja; 1 krasno toil. ogledalo z etvijem; 1 najfin. žepna pisalna oprava; 1 par najfin. gumbov za dame z imit. briljanti, jako premočljivo; 20 predmetov za dopisovalno porabo in še 300 kosov različnih predmetov, ki so pri hiši neizogibno potrebni. Vse skupaj z uro vred stane le gl. 1.80. Razpošilja proti povzetju

Ch. Jungwirth, Krakovo 5/40

NB. Za neugajajoče se pošlje denar nazaj.

One naše gosp. kupce ki pošiljajo po blagó z vozom, prosimo naj opozorijo voznike da smo se preselili v ulico **Commerciale št. 3** (v bližini dobro poznane kavarne Fabris.)

J. PIPAN & Co

Zaloga kave, riža in olja.

JABOLKA

najfinejše vrste, **5 kg** franko po poštnem povzetju **gl. 1.20**, naprej **gl. 1.10** pošlje

J. Razboršek

Šmartno pri Litiji (Kranjsko)

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nam naklonjenim poznanim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa velespoštovanemu ženstvu, katero s tako odločnostjo po vseh prodajalnicah naše testenine zahteva.

Z vsem spoštovanjem

Žnidaršič & Valenčič

II. Bistrica v oktobru 1900.

Slovinci!

Voščilo (Biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je najboljši na celem svetu.

Ta biks da brez truda in hitro najlepši blišč ter vzdrži usnje mehko. ☼ ☼ ☼

Zahtevajte to voščilo v vseh prodajalnicah!

Glavno zalogo ima **Ivan Drufovka**, zaloga usnja, v Gorici.

Slovenke!

Zaloga

olja in kolonijalnega blaga.

Podpisani ima čast javiti slavnemu občinstvu, da ima v

ulici Ghega št. 11. v Trstu

veliko zalogo od navadnega do najfinejšega olja, kisa, mila, kave, sladkorja, riža itd.

Bogat izbor mila za perilo. Prodaja na drobno in na debelo ter prevzema poštno pošiljatve od 5 kg. naprej proti povzetju.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča udani

Alojz Trevisan.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Velikanstva

XXI. c. kr. drž. loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.122 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 418.640 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski dohodni urad.

Žrebanje nepreklicno dne 13. decembra 1900

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti tirska za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija, oddelek za državne loterije.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 nč. po pošti 20 nč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantneje. Borzna naročila.